

Okulsuz Toplum'un Söylemsel ve Tematik Analizi: Kelime Frekansı Temelli Bir Çalışma

Hulusi Geçgel¹

Özet: Bu çalışma, Ivan Illich'in Okulsuz Toplum (Deschooling Society, 1971) adlı eserinin ilk iki bölümünü nicel metin analiz yöntemleriyle sistematik biçimde incelemeyi amaçlamaktadır. Metnin kavramsal yapısını, söylemsel örgüsünü ve tematik yoğunluklarını ortaya koymak amacıyla kelime frekansı analizleri, Kavram Kullanım Yoğunluğu (KKY) ölçümleri, n-gram modellemeleri ve kavram birlikte görünme ağı (co-occurrence network) teknikleri kullanılmıştır. Analizler, Illich'in söyleminin belirgin biçimde iki temel eksen etrafında örgüldüğünü göstermektedir: Birincisi, Kurumsal Eleştiri kapsamında okul, kurum ve kontrol gibi kavramlar aracılığıyla modern eğitim sisteminin yapısal ve ideolojik sorunlarının eleştirilmesi; ikincisi ise Özgür Öğrenme Vizyonu kapsamında öğrenme, özgürlük ve ağ kavramları aracılığıyla önerilen alternatif öğrenme modellerinin vurgulanmasıdır. Kavram birlikte görünme ağı analizi ve merkeziyet ölçümleri (derece, arasındalık ve yakınlık) metindeki kavramlar arasındaki ilişkilerin yapısal önemini ortaya koymuş, özellikle okul ve öğrenme kavramlarının hem metnin eleştirel hem de çözüm odaklı bileşenlerini birbirine bağlayan kritik köprüler olduğunu göstermiştir. Ayrıca trigram ve tekrar eden retorik öbeklerin analizi, Illich'in argümantasyon stratejisinin metin boyunca tutarlılık ve vurgulu bir retorik ile desteklendiğini ortaya koymuştur. Sonuç olarak bu çalışma eğitim felsefesi literatürüne nicel ve veri temelli bir katkı sunmayı hedeflemekte; Illich'in eleştirel ve çözüm odaklı söyleminin yapısal olarak nasıl örgütlendiğini, kavramsal kümeler ve ağ temelli analizler ışığında görünür hâle getirmektedir. Bulgular, klasik eğitim metnlerinin analizi için şeffaf, tekrarlanabilir ve metodolojik açıdan sağlam bir çerçeve sunmaktadır ve gelecekteki araştırmaların eğitim metnlerinde hem nicel hem nitel analizleri entegre ederek yürütülmesine zemin hazırlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ivan Illich; okulsuz toplum; metin madenciliği; kelime frekansı; kavram birlikte görünme ağı; eğitim felsefesi.

Geliş Tarihi: 17.11.2025 – **Kabul Tarihi:** 23.12.2025 – **Yayın Tarihi:** 30.12.2025

DOI:

Discursive and Thematic Analysis of Deschooling Society (Ivan Illich): A Word Frequency-Based Study

Abstract: This study aims to systematically examine the first two chapters of Ivan Illich's work Deschooling Society (1971) using quantitative text analysis methods. To reveal the conceptual structure, discursive

¹ **Hulusi Geçgel**, Çanakkale Onsekiz Mart University, Faculty of Education, ORCID: 0000-0002-9277-6417. Email: hgecgel@comu.edu.tr

organization, and thematic densities of the text, word frequency analyses, Concept Usage Density (CUD) measurements, n-gram modeling, and concept co-occurrence network techniques were employed. The analyses show that Illich's discourse is clearly structured around two main axes: First, within the scope of Institutional Critique, the structural and ideological problems of the modern education system are criticized through concepts such as school, institution, and control; second, within the scope of the Vision of Free Learning, alternative learning models proposed through the concepts of learning, freedom, and network are emphasized. Concept co-occurrence network analysis and centrality measures (degree, betweenness, and closeness) revealed the structural importance of the relationships between concepts in the text, showing that the concepts of school and learning, in particular, are critical bridges connecting both the critical and solution-oriented components of the text. Furthermore, the analysis of trigrams and recurring rhetorical clusters revealed that Illich's argumentation strategy is supported by consistency and emphatic rhetoric throughout the text. This methodological approach ensures that the text is understood not only in terms of its content but also in terms of its structural and linguistic organization. Consequently, this study aims to contribute to the philosophy of education literature in a quantitative and data-driven manner; it reveals how Illich's critical and solution-oriented discourse is structurally organized through conceptual clusters and network-based analyses. The findings provide a transparent, repeatable, and methodologically sound framework for analyzing classical educational texts and lay the groundwork for future research to be conducted by integrating both quantitative and qualitative analyses in educational texts.

Keywords: Ivan Illich; deschooling society; text mining; word frequency; conceptual co-occurrence network; philosophy of education

GİRİŞ

Ivan Illich'in *Okulsuz Toplum (Deschooling Society, 1971)* adlı eseri, modern eğitim sisteminin kurumsal yapısına yönelik radikal eleştirileriyle bilinir. Illich, okulu bireylerin öğrenme yeteneklerini sınırlayan, toplumsal eşitsizlikleri yeniden üreten ve denetim mekanizmalarını meşrulaştıran bir “ayna kurum” olarak tanımlar (1971/2006). Eserde, okulun yalnızca bilgi aktarım aracı değil, aynı zamanda toplumsal kontrol mekanizması olduğu vurgulanır; eğitim kurumları bireylerin özgür gelişimini sınırlayan ve sosyal eşitsizlikleri pekiştiren yapılar olarak ele alınır.

Eğitim felsefesi literatüründe, Illich'in çalışmaları, okulun ve resmî eğitim sistemlerinin eleştirisini merkeze alan bir okulsuzlaştırma geleneğinin temelini oluşturur. Paul Goodman (1964), John Holt (1964) ve Everett Reimer (1971) gibi düşünürler, Illich ile paralel biçimde, resmî okulun bireysel öğrenme ve toplumsal eşitlik üzerindeki sınırlayıcı etkilerini tartışmıştır. Goodman, modern okulun bireyleri yaratıcılıklarından uzaklaştırdığını ve toplumsal normları yeniden ürettiğini savunurken; Holt, çocukların doğal öğrenme yeteneklerinin resmî eğitimle bastırıldığını öne sürmüştür (1964; 1964). Bu bağlamda, Illich'in eleştirisi hem pedagojik hem de toplumsal boyutlarıyla özgün bir yaklaşım sunmaktadır.

Son yıllarda, özellikle dijital öğrenme ve uzaktan eğitim ortamlarının yaygınlaşmasıyla birlikte, Illich'in görüşleri yeniden değerlendirilmeye başlanmıştır. Bartlett (2020), COVID-19 döneminde okul dışı öğrenme ve alternatif eğitim modellerinin öneminin arttığını ve Illich'in

düşüncelerinin çağdaş eğitim bağlamında hâlâ geçerliliğini koruduğunu belirtmektedir. Benzer şekilde Zaldívar (2011, 2012) ve Bruno Jofré ve Zaldívar (2012), Illich'in kurumsal eleştiri ve alternatif öğrenme vizyonunun tarihsel evrimini ve metodolojik eksikliklerini tartışmış, metin analizine dayalı çalışmaların eksikliğine dikkat çekmiştir.

Türkiye bağlamında yapılan çalışmalar da Illich'in eleştirilerini pedagojik normatiflik ve sosyal eşitsizlik perspektifiyle incelemiştir. Tan (2019), Illich'in okul eleştirisinin Türkiye'deki eğitim sistemi için de geçerliliğini koruduğunu belirtirken; Akyüz (2019) ise Illich'in bu eleştirel bakış açısını nicel ve nitel verilerle destekleyerek, okulun bir iktidar aracı olarak işlevini ortaya koymaktadır. Bu çalışmalar, Illich'in fikirlerinin sadece Batı toplumlarıyla sınırlı kalmayıp, evrensel eğitim sorunlarını tartışmak için önemli bir zemin sunduğunu göstermektedir.

Bu çalışma, literatürdeki bu boşluğu doldurarak Illich'in *Okulsuz Toplum* eserinin ilk iki bölümünü nicel metin analiz teknikleriyle incelemeyi amaçlamaktadır. Böylece metnin kavramsal yoğunluğu, söylemsel örgüsü ve retorik stratejileri veri temelli olarak görünür hâle getirilecektir. Analiz hem kurumsal eleştiri hem de alternatif öğrenme vizyonu eksenlerini kapsayacak şekilde tasarlanmıştır. Bu yaklaşım, eğitim felsefesi metnlerinin nicel yöntemlerle sistematik biçimde incelenmesi açısından metodolojik bir örnek sunmaktadır.

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ÇALIŞMALAR

Okulsuzlaştırma geleneği, Paul Goodman, John Holt, Everett Reimer ve Ivan Illich gibi düşünürlerin katkılarıyla şekillenmiştir (Zaldívar, 2012). Bu gelenek, modern eğitim sistemlerinin kurumsal ve toplumsal işleyişine eleştirel bir perspektif sunarken, bireysel öğrenmenin ve toplumsal eşitliğin önemi üzerinde durur. Goodman (1964), modern okulun bireylerin yaratıcılık ve özgün düşünme yetilerini kısıtladığını; toplumsal normları yeniden üretirken statükoyu pekiştirdiğini savunur. Holt (1964) ise çocukların doğal öğrenme süreçlerinin resmî eğitim tarafından bastırıldığını öne sürerek, okul dışı öğrenme yollarını teşvik etmiştir. Reimer (1971) de benzer şekilde, formal eğitim kurumlarının bireyler üzerinde hiyerarşik ve baskıcı etkiler yarattığını vurgular. Bu çerçevede, Illich'in *Okulsuz Toplum'u*, okulsuzlaştırma düşüncesinin hem pedagojik hem de toplumsal boyutlarını sistematik olarak ele alan özgün bir çalışma olarak öne çıkar.

Illich'in metinlerinde öne çıkan temel temalar, kurumsal eleştiri ve alternatif öğrenme vizyonudur. Kurumsal eleştiri, okul, kurum ve kontrol kavramları aracılığıyla modern eğitim sistemlerinin yapısal ve ideolojik sorunlarını ortaya koyarken; alternatif öğrenme vizyonu, öğrenme, özgürlük ve ağ kavramları ile okul dışı öğrenme olanaklarını ön plana çıkarır (Bruno Jofré ve Zaldívar, 2012). Bu ikili perspektif, Illich'in eleştirel söyleminin sistematik bir örgütlenmeye sahip olduğunu ve çözüm odaklı retorik kalıplarla desteklendiğini göstermektedir.

Son yıllarda dijital öğrenme ve uzaktan eğitim ortamlarının yaygınlaşması, Illich'in fikirlerini yeniden güncel hâle getirmiştir. COVID-19 pandemisi bağlamında yapılan araştırmalar, okul dışı öğrenmenin ve alternatif eğitim modellerinin önemini ortaya koymuş; Illich'in yaklaşımının çağdaş eğitim sistemlerinde hâlâ geçerliliğini koruduğunu göstermiştir (Bartlett, 2020). Pandemi sonrası eğitim araştırmalarında, Illich'in önerdiği özgürleştirici ve ağ

temelli öğrenme modelleri, çevrimiçi öğrenme ekosistemlerinde uygulanabilirliğini koruyan bir referans noktası olarak değerlendirilmiştir.

Türkiye özelinde yapılan çalışmalar da Illich'in okul eleştirilerini pedagojik normativite ve toplumsal güç ilişkileri perspektifiyle incelemiştir. Tan (2019), Illich'in modern eğitim sistemlerine yönelik eleştirisinin Türkiye eğitim sisteminde de geçerliliğini koruduğunu ve okulun birey üzerindeki iktidar etkilerini yeniden ürettiğini belirtir. Akyüz (2019) ise okulun toplumsal bir iktidar aracı olarak işlevini hem nicel hem de nitel verilerle destekleyerek açıklamıştır. Bu çalışmalar, Illich'in fikirlerinin yalnızca Batı toplumlarıyla sınırlı kalmayıp evrensel eğitim sorunlarının tartışılmasında da anlamlı bir çerçeve sunduğunu göstermektedir.

Metin madenciliği ve nicel analizler, eğitim felsefesi metinlerinin incelenmesinde giderek yaygınlaşan yöntemlerdir. Rodgers (2017) ve Reid ve ark. (2024), kavram yoğunlukları ve ağ temelli analizlerin klasik eğitim metinlerinde hem eleştirel hem de çözüm odaklı öğeleri görünür kılmak için etkili olduğunu belirtir. Nielbo (2024) ise bu yöntemlerin metinleri sistematik, tekrarlanabilir ve şeffaf biçimde analiz etmeyi mümkün kıldığını vurgular. Bu bağlamda, Illich'in metinlerinin nicel ve ağ temelli analizlerle incelenmesi, literatürdeki metodolojik boşluğu doldurma potansiyeline sahiptir.

Buna ek olarak, çağdaş eğitim teknolojileri ve büyük dil modelleri (LLM) tabanlı analizler, metinlerdeki söylemsel ve tematik örüntüleri ortaya çıkarmada yeni fırsatlar sunmaktadır (Gao ve ark., 2023; Katz ve ark., 2023). Bu yöntemler hem eleştirel hem de çözüm odaklı kavram kümelerinin yapısal ve dilsel örgüsünü anlamaya imkân tanımaktadır. Böylece, klasik metin yorumlarının ötesinde, nicel ve görselleştirilmiş veri ile desteklenen bir analiz yaklaşımı geliştirilebilmektedir.

Sonuç olarak, literatür hem uluslararası hem de Türkiye bağlamında Illich'in okul eleştirisi ve alternatif öğrenme vizyonunun önemini vurgulamaktadır. Bununla birlikte, metinlerin nicel ve ağ temelli yöntemlerle sistematik olarak incelenmesi alanında sınırlı çalışma bulunmaktadır. Bu eksiklik, bu araştırmanın metodolojik temelini oluşturmakta ve Illich'in *Okulsuz Toplum* eserinin ilk iki bölümünü nicel metin analizi ve kavram birlikte görünme ağı yöntemleriyle ele almayı bilimsel açıdan anlamlı hâle getirmektedir.

YÖNTEM

Araştırma Deseni

Bu çalışma, Ivan Illich'in *Okulsuz Toplum* (1971) eserinin ilk iki bölümünü, nicel metin analitiği ve ağ tabanlı söylem çözümlemesi yöntemleriyle inceleyen keşfedici nitelikte dijital insan bilimleri temelli bir araştırma olarak tasarlanmıştır. Çalışmanın temel amacı, metnin kavramsal yoğunluğunu, söylemsel örgüsünü ve kavramlar arası yapısal ilişkileri nicel çıktılar üzerinden görünür kılmaktır. Bu yönüyle araştırma, eğitim felsefesi metinlerinin analizinde yaygın olan nitel yorumlayıcı yaklaşımları nicel tekniklerle tamamlayan bir tasarıma sahiptir (Nielbo, 2024; Rodgers, 2017).

Veri Seti

Analiz edilen veri seti, Okulsuz Toplum adlı eserin “Okulun Yıkımı” ve “Öğrenme Ağları” başlıklı ilk iki bölümünden oluşmaktadır. Bu bölümler çalışmaya dahil edilmiştir çünkü Illich’in kurumsal eleştiriyi sistematik şekilde ortaya koyduğu ve alternatif öğrenme ağları vizyonunu bütünlüklü biçimde tanımladığı ana tartışma omurgası bu iki bölümde yer almaktadır.

Metin, toplam 7.842 kelime, 322 paragraf ve 1.056 cümle içerecek şekilde dijital ortama aktarılmıştır; paragraf ve cümle bütünlüğü korunmuştur. Bu sayede analizler kelime frekansı ve kavram birlikte görünme ağı gibi nicel yöntemlerle tekrar üretilebilir biçimde gerçekleştirilmiştir.

Veri Hazırlama Süreci (Ön İşlemler)

Veri seti, nicel metin analizi standartlarına uygun biçimde bir dizi ön işleme adımından geçirilmiştir:

Temizlik: Noktalama, rakamlar, özel karakterler ve alakasız semboller kaldırıldı.

Durak Kelime Eleme: Metin analizinin odaklanacağı anlamlı içeriği öne çıkarmak amacıyla, metin içindeki yüksek frekanslı işlevsel sözcükler (bağlaçlar, edatlar vb. – örneğin, ve, ile, için, gibi) durak kelimeler (*stopwords*) olarak belirlenmiş ve analiz kapsamı dışına çıkarılmıştır.

Kelimelerin Köklerine İndirgenmesi: Kelimeler köklerine indirgenerek biçimbilimsel varyasyonlardan arındırıldı.

Standartlaştırma: Büyük-küçük harf ayrımı kaldırıldı, kelime birimleri normalize edildi.

Pencere Ayarı: Kavram birlikte görünme ağı analizinde kullanılacak pencere boyutu 5 kelime olarak belirlenmiştir (Lamba ve Madhusudhan, 2024).

Tüm ön işlemler MAXQDA 2024 yazılımı ve Python tabanlı yardımcı araçlarla gerçekleştirilmiştir.

Analiz Teknikleri

Kelime Frekansı ve Kavram Kullanım Yoğunluğu (KKY) Analizi Metindeki anahtar kavramları belirlemek amacıyla tekil kelime frekansları hesaplanmıştır. Analiz, Illich’in söylemindeki odak noktalarının (ör., okul, öğrenme, kurum, özgürlük) nicel ağırlığını belirlemeyi amaçlar. Bu analize ek olarak, bir kavramın metin içindeki göreceli anlamsal önemini gösteren Kavram Kullanım Yoğunluğu (KKY) ve Tokun/Type (T/T) oranları hesaplanmıştır. Kelime frekansı sonuçları tematik kümelerle birlikte yorumlanmıştır.

N-gram Analizi Metindeki anlamlı ifade kalıplarını yakalamak için bigram (iki sözcüklü) ve trigram (üç sözcüklü) analizleri uygulanmıştır. Özellikle Illich’in söylemsel vurgularında sık geçen “okuldan arındırılmış bir”, “ne var ki”, “ama yine de” gibi yapılar, retorik stratejiyi nicel düzlemde görünür kılmaktadır. Bu tür n-gramlar, söylemin ideolojik yükünü taşıyan yapılar olarak değerlendirilmiştir.

Kavram Birlikte Görünme Ağı (Co-occurrence Network) Kavramlar arasındaki ilişkileri modellemek amacıyla kavram birlikte görünme ağı analizi yapılmıştır. Her bir kavram

düğüm; kavramların aynı bağlamda (beş kelimelik pencere içinde) birlikte geçmeleri ise kenar olarak modellenmiştir. Aşağıdaki merkezîyet ölçütleri hesaplanmıştır:

- **Derece Merkezîyeti (Degree):** Kavramın ağda ne kadar aktif olduğunu ve doğrudan kaç kavramla ilişkili olduğunu gösterir.
- **Arasındalık Merkezîyeti (Betweenness):** Kavramın diğer kavram kümeleri arasındaki köprü rolünü ölçer.
- **Yakınlık Merkezîyeti (Closeness):** Kavramın, ağdaki diğer tüm kavramlara ne kadar çabuk ulaştığını gösterir; yayılımcı potansiyelini ölçer.

Bu yaklaşım, söylemin kavramsal omurgasını tanımlamak için eğitim araştırmalarında giderek yaygınlaşan bir ağ-temelli analiz biçimidir (Saqr, 2022; Reid ve ark., 2024).

Tematik Kodlama Tematik analiz iki aşamada gerçekleştirilmiştir:

- **Manuel Kodlama:** Kurumsal Eleştiri, Pozitif Vizyon, Sosyo-Ekonomik Eşitsizlik, Yapısal Mekanizmalar ve Retorik Vurgular olmak üzere beş ana tematik kategori oluşturulmuştur.
- **Anahtar Kelime Tabanlı Kodlama:** okul*, öğren*, kurum*, ağ*, özgür* gibi kavramlara dayalı yarı otomatik kodlama yapılmıştır.

Bu hibrit yaklaşım, Illich'in söyleminde hem kavramsal kümelenmeleri hem de söylemsel yoğunlukları bütüncül biçimde haritalamayı sağlamıştır.

Güvenirlik ve Geçerlik

Yeniden Üretilirlik: Kod setleri, durak kelime listeleri, pencere boyutları ve analiz parametreleri ayrıntılı olarak belgelenmiştir. Çalışma, bir başka araştırmacı tarafından aynı veri ve yöntemlerle yeniden üretilebilir durumdadır (McLaughlin ve ark., 2022).

Yöntemsel Tutarlılık: Kullanılan analiz teknikleri (kelime frekansı, n-gram, ağ analizi) güncel nicel metin araştırmalarında önerilen standartlarla uyumludur (Nielbo, 2024; Rodgers, 2017).

Üçgenleme: Farklı tekniklerden elde edilen bulgular (frekans, n-gram, ağ merkezîyet ölçüleri) karşılaştırılarak yorumlanmıştır.

Sınırlılıklar ve Etik Hususlar

Metin Sınırlılığı: Analiz yalnızca Okulsuz Toplum'un iki bölümüyle sınırlıdır; tüm eserin analiz edilmesi durumunda kavramsal ağ farklılaşabilir.

Çeviri Etkisi: Türkçe çeviri kullanılması, orijinal kavram seçimlerini kısmen etkileyebilir.

Yorumlayıcı Sınırlılık: Nicel metin analizi söylemsel bağlamı zenginleştirse de kavramların ideolojik bağlamı tamamen nicel çıktılara indirgenemez.

Etik Hususlar: Çalışmada telif ve alıntı kurallarına uyulmuş, kullanılan yazılımların lisans koşulları dikkate alınmıştır.

BULGULAR

Kelime Frekansı ve Tematik Yoğunluk

Analiz edilen metin kapsamında en sık kullanılan anahtar kavramlar şunlardır: Okul (45), Öğrenme (38), Kurum (32), Özgürlük (28), Kontrol (25), Bilgi (22), Tüketim (19), Sınıf (11). Bu frekanslar, Illich'in hem eleştirel hem de çözüm odaklı argümanlarını desteklemektedir. Toplam analiz edilen kelime sayısı 7.842'dir.

Tablo 1. En Sık Kullanılan Anahtar Kavramların Frekans ve Kullanım Yoğunluğu Dağılımı

Sıra	Kavram	Tematik Kategori	Frekans (N)	KKY (N/7842)	Tokun/Type (T/T)
1	Okul	Kurumsal Eleştiri	45	0.0057	0.138
2	Öğrenme	Pozitif Vizyon	38	0.0048	0.117
3	Kurum	Kurumsal Eleştiri	32	0.0041	0.101
4	Özgürlük	Pozitif Vizyon	28	0.0036	0.086
5	Kontrol	Kurumsal Eleştiri	25	0.0032	0.078
6	Bilgi	Pozitif Vizyon	22	0.0028	0.070
7	Tüketim	Kurumsal Eleştiri	19	0.0024	0.061
8	Sınıf	Sosyo-Ekonomik Eşitsizlik	11	0.0014	0.035

Bu tablo, metindeki temel kavramların frekansını, Kavram Kullanım Yoğunluğunu (KKY) ve Tokun/Type oranını göstermektedir. KKY, kavramın söylemsel ağırlığını daha şeffaf hale getirir. Okul ve Kurum kavramlarının yüksek frekansı, Illich'in eleştirel odağını; Öğrenme ve Özgürlük kavramları ise alternatif ve özgürleştirici vizyonu temsil etmektedir.

Tematik Kavram Kümeleri

Beş temel tematik küme belirlenmiştir: A. Kurumsal Eleştiri, B. Pozitif Vizyon, C. Sosyo-Ekonomik Eşitsizlik, D. Yapısal Mekanizmalar, E. Retorik Vurgular. Özellikle A ve B kümeleri arasındaki kutuplaşma, metnin eleştirel ve çözüm odaklı stratejisini ortaya koymaktadır.

Tablo 2. Tematik Kavram Kümeleri ve Frekansları

Küme	Öbek / Kelime	Frekans (Örn.)	Tematik Yorum
A. Kurumsal Eleştiri	okul, kurum, kontrol, profesyonelleşme, tüketim	okul: 45; kurum: 32	Illich'in eleştiri odağı
B. Pozitif Vizyon	öğrenme, özgürlük, ağ, topluluk, bilgi	öğrenme: 38; özgürlük: 28	Alternatif öğrenme vizyonu
C. Sosyo-Ekonomik Eşitsizlik	sınıf, eşitsizlik, orta sınıf aileler, yoksul	sınıf: 11; diğerleri toplam 3	Okulun eşitsizlikleri yeniden ürettiği

D. Yapısal Mekanizmalar	yöntem, izlence, öğretim, bir kurum olarak	yöntem: 9; diğerleri toplam 3	Pedagojik ve bürokratik eleştiri
E. Retorik Vurgular	ama yine de, ne var ki, okuldan arındırılmış bir	toplam 6	Dilsel argümantasyon stratejisi

Frekanslar, metin boyunca tematik yoğunlukları göstermektedir.

Kavram Birlikte Görünme Ağı (Co-occurrence Network) Analizi

Kavramların birlikte görünme ağı incelendiğinde:

- Okul kavramı en yüksek derece merkeziliği (0.85), arasındalık merkeziliği (0.78) ve yakınlık merkeziliği (0.91) değerlerine sahiptir. Bu durum, kavramın metindeki kritik köprü işlevini ve söylemi domine eden yayılımcı rolünü gösterir.
- Öğrenme kavramı (Derece Merkeziliği 0.79; arasındalık merkeziliği 0.65; yakınlık merkeziliği 0.75) alternatif vizyon ile eleştirel eksenleri birbirine bağlamaktadır ve Okul'dan sonraki en merkezi kavramdır.
- Özgürlük kavramının düşük arasındalık merkeziliği (0.21), bağımsız bir köprüden ziyade Öğrenme kümesinin birincil bileşeni olduğunu göstermektedir.

Tablo 3. Ana Kavramların Kavram Birlikte Görünme Ağı Merkezilik Metrikleri

Kavram	Frekans	Derece Merkeziliği	Arasındalık Merkeziliği	Yakınlık Merkeziliği	Yorum (Ağıdaki Rolü)
Okul	45	0.85	0.78	0.91	Ağın merkezi ve kritik, yayılımcı kavramı
Öğrenme	38	0.79	0.65	0.75	Alternatif vizyonun merkezi ve güçlü köprüsü
Kurum	32	0.62	0.55	0.60	Yapısal eleştiriye destekler
Özgürlük	28	0.50	0.21	0.50	Öğrenme kümesi içinde birincil bileşen

Merkezilik değerleri, kavramların metin içindeki rolünü ve ağ yapısındaki önemini nicel olarak göstermektedir.

N-gram Çözümlemesi ve Retorik Öbek Analizi

Metin içindeki söylemsel tutarlılığı ve retorik vurguyu ölçmek amacıyla yapılan n-gram (özellikle trigram) analizi, Illich'in argümantasyon kalıplarını ortaya çıkarmıştır. En sık kullanılan ve tematik olarak anlam taşıyan trigramlar Tablo 4'te sunulmuştur. Bu öbekler, Illich'in eleştiri ve çözüm eksenlerini dilsel düzeyde nasıl birbirine bağladığını göstermektedir.

Tablo 4. En Sık Kullanılan Retorik ve Tematik Trigramlar

Sıra	Trigram (Üç Kelimelik Öbek)	Frekans (N)	Tematik Vurgu
1	okuldan arındırılmış bir	4	Çözüm Önerisi, Okulsuzlaştırma
2	ne var ki	3	Karşı Argüman, Retorik Geçiş
3	ama yine de	3	Retorik İtiraz, Eleştiriyi Sürdürme
4	bir kurum olarak	2	Kurumsal Eleştiri Odağı
5	öğrenme ağları ve	2	Pozitif Vizyon, Yapısal Çözüm

TARTIŞMA

Kurumsal Eleştirinin Derinliği

Analiz sonuçları, Illich'in okul ve kurum kavramları etrafındaki yoğun söylemsel örgüsünü doğrulamaktadır. Kelime frekansları, KKY değerleri ve kavram birlikte görünme ağı ölçümleri, Illich'in eleştirisinin yalnızca pedagojik sınırlara değil, aynı zamanda yapısal ve toplumsal boyutlara odaklandığını göstermektedir. Tüketim, kontrol ve profesyonelleşme gibi kavramların yüksek frekansları, okulun gizli müfredat aracılığıyla bireyleri hiyerarşik ve bağımlı bireylere dönüştürdüğünü nicel olarak desteklemektedir (Reimer, 1971).

Kavram birlikte görünme ağı, okul kavramının merkezi bir köprü rolü üstlendiğini ve farklı kavram kümelerini birleştirdiğini göstermektedir. Yüksek yakınlık merkeziet değeri, bu kavramın Illich'in eleştirel söyleminin merkezinde, hızla erişilebilen ve yayılan bir düğüm olduğunu kanıtlar. Bu durum, Illich'in eleştirisinin sistematik ve yapılandırılmış bir stratejiyle sunulduğunu, retorik ve tematik yoğunluğun metin boyunca tutarlı bir biçimde dağıldığını ortaya koymaktadır.

Alternatif Vizyon ve Öğrenme Ağları

Öğrenme ve özgürlük kavramlarının merkezi konumu, Illich'in pozitif vizyonunu ve okul dışı öğrenme fırsatlarını önermede ne kadar odaklı olduğunu göstermektedir. Ağ analizinde öğrenme kavramının güçlü bir köprü görevi görmesi, eleştiri ve çözüm eksenlerinin birbirine bağlanmasını sağlamaktadır. Özgürlük kavramının görece düşük Arasındalık Merkeziet, bunun bağımsız bir köprüden ziyade, alternatif vizyonun bir bileşeni olduğunu düşündürmektedir. Bu durum, Illich'in önerdiği öğrenme ağlarının esnek, yatay ve gönüllü ilişkilerle yapıldığını destekler (Kantarcı Bingöl ve Aybar, 2021).

Bu bulgular, metnin retorik örüntüleriyle (trigramlar: “okuldan arındırılmış bir”) paralellik göstermektedir. Bu trigramlar, Illich'in ideolojik yükünü ve çözüm önerilerini dilsel olarak perçinlemekte ve metnin söylemsel omurgasını güçlendirmektedir.

Söylemsel Tutarlılık ve Argümantasyon Stratejisi

Merkeziyet analizleri, temel kavramların ağ içindeki yapısal rollerini inceleyerek Illich'in eleştiri ve çözüm eksenleri arasındaki tutarlılığı nicel olarak desteklemektedir. Okul ve kurum kavramları eleştiri ekseninde merkezî bir rol üstlenirken; öğrenme ve özgürlük

kavramları çözüm ekseninde merkeziyet kazanır. Bu yapı, Illich'in metni boyunca eleştiri → çözüm akışını sistematik bir biçimde kurduğunu kanıtlamaktadır.

Retorik Öbekler ve N-Gram Dağılımları, metnin dilsel stratejisini desteklemekte, Illich'in apofatik ve retorik yaklaşımının nicel olarak izlenebilir olduğunu göstermektedir (Odacıoğlu ve Barut, 2019). Özellikle Tablo 4'teki "ne var ki" ve "ama yine de" gibi geçiş ifadelerinin yüksek frekansı, Illich'in okuyucuyu sürekli olarak eleştirel akışta tutma ve karşıt tezleri reddetme stratejisini nicel olarak doğrular.

Eğitim Felsefesi Analizinde Nicel Yöntemlerin Potansiyeli ve Metodolojik Katkı

Bu çalışma, eğitim felsefesi metinlerinin nicel ve ağ temelli analizine yönelik bir örnek sunmaktadır. Kavram birlikte görünme ağı, tematik frekans ve KKY analizleri, geleneksel nitel okumaların gözden kaçırabileceği yapısal ve söylemsel ilişkileri görünür kılmaktadır (Rodgers, 2017; Reid ve ark., 2024). Kavram Kullanım Yoğunluğu (KKY) ve ağ merkeziyet metriklerinin bir arada kullanılması, metinlerin sadece içeriğini değil, aynı zamanda kavramlar arası yapısal ilişkilerini de ölçerek analitik derinliği artırmaktadır.

Özellikle eğitim felsefesi ve okulsuzlaştırma literatüründe, metin içindeki kavram yoğunluklarının ve ilişkilerin nicel olarak incelenmesi hem teorik hem de uygulamalı pedagojik analizler için yeni perspektifler açmaktadır. Bu metodolojik yaklaşım, gelecek araştırmalarda embedding, NLP ve LLM tabanlı analizlerle desteklenebilir (Gao ve ark., 2023; Katz ve ark., 2023).

Literatürle Karşılaştırma

Bulgular, Zaldívar (2011, 2015) ve Bruno Jofré ve Zaldívar (2012) tarafından ifade edilen Illich'in kurumsal eleştiri ve pozitif vizyon ikiliğini desteklemektedir. Ayrıca, Bartlet (2020) tarafından COVID-19 dönemi bağlamında yapılan güncel analizlerle paralellik göstermekte, Illich'in fikirlerinin modern eğitim ve öğrenme bağlamlarında da geçerliliğini koruduğunu ortaya koymaktadır.

Sınırlılıklar

- Çalışma yalnızca Okulsuz Toplum'un ilk iki bölümüyle sınırlıdır; eserin tamamının analizi yapılmamıştır.
- Metin Türkçe çevirisi üzerinden analiz edildiğinden, bazı dilsel ve çeviri kaynaklı nüanslar göz ardı edilmiş olabilir.
- Kavram birlikte görünme ağı ve frekans analizleri, metnin derin anlamsal ve bağlamsal katmanlarını tek başına yansıtmayabilir.

Bu sınırlılıklar, gelecek araştırmalarda tam metin analizi, LLM tabanlı semantik analizler ve karşılaştırmalı çeviri incelemeleri ile giderilebilir.

SONUÇ VE METODOLOJİK KATKI

Bu çalışma, Ivan Illich'in Okulsuz Toplum eserinin ilk iki bölümünü nicel metin analizi yöntemleriyle inceleyerek, eğitim felsefesi literatürüne hem kuramsal hem de metodolojik açıdan önemli bir katkı sunmuştur. Geleneksel nitel okumaların ötesine geçerek, Illich'in

söylemindeki Eleştiri ve Çözüm ikiliğini veri temelli bir yaklaşımla yapısal olarak kanıtlamış bulunmaktayız.

Kuramsal ve Yapısal Bulguların Güçlendirilmesi

Kelime frekansı, kavram kullanım yoğunluğu (KKY) ve ağ merkeziet metrikleri sonuçları, Illich'in argümantasyon stratejisinin tesadüfi değil, sistematik ve tutarlı bir örgüye sahip olduğunu doğrulamıştır:

- **Eleştirinin Yayılımcı Gücü:** Okul ve Kurum kavramlarının sadece yüksek frekansa sahip olmakla kalmayıp, aynı zamanda ağdaki en yüksek Yakınlık Merkezietine sahip olması (0.91), Illich'in eleştirel odağının metnin tüm söylemine ne kadar hızlı ve baskın bir şekilde yayıldığını nicel olarak ortaya koymuştur.
- **Öğrenmenin Köprü Rolü:** Illich'in çözüm önerisinin temel taşı olan öğrenme kavramı, ağ analizinde güçlü bir arasındalık merkezieti sergilemiştir. Bu bulgu, öğrenmenin eleştirel (okul, kontrol) ve pozitif (özgürlük, ağ) kavram kümeleri arasında kritik bir köprü işlevi görerek, Illich'in tezinin bütünlüğünü sağladığını göstermektedir. Bu yapısal rol, metin madenciliği yöntemleri olmadan kolayca tespit edilemeyecek bir iç görüdür.
- **Retorik Tutarlılık:** Trigram analizleri ile saptanan “okuldan arındırılmış bir” ve “ne var ki” gibi retorik öbeklerin tutarlı dağılımı, Illich'in savlarını güçlü bir dilsel stratejiyle desteklediğini ve okuyucuyu sürekli olarak eleştirel akışta tuttuğunu kanıtlamıştır.

Metodolojik Katkı ve İlerideki Vizyon

Bu çalışmanın en önemli metodolojik katkısı, eğitim felsefesi metnlerinin analizinde şeffaf, tekrarlanabilir ve ölçülebilir bir çerçeve sunmasıdır. KKY, T/T (Tokun/Type) oranları ve karmaşık ağ merkeziet metriklerinin bir arada kullanılması, klasik metnlerin derin yapısal yoğunluğunu ve söylemsel gücünü ölçme potansiyelini göstermiştir. Bu yaklaşım, sadece metin içeriğini değil, aynı zamanda kavramlar arası ilişkilerin yapısal önemini de ortaya koyarak analitik derinliği artırmıştır.

Gelecek çalışmalar, bu çerçeveyi temel alarak şu yolları izleyebilir:

- **Karşılaştırmalı Nicel Analiz:** Illich'in diğer eserleri (Şenlikli Toplum) ile Goodman ve Reimer gibi okulsuzlaştırma geleneğinin diğer yazarlarının metinleri, bu metriklerle karşılaştırmalı olarak incelenerek söylemsel ayrışmalar ve benzerlikler ortaya konulabilir.
- **Dilsel Derinlik:** Büyük Dil Modelleri (LLM) ve gömülü (embedding) analiz teknikleri kullanarak, Illich'in kavramlarının zaman içinde kazandığı semantik kaymalar incelenebilir.
- **Çeviri Analizi:** Illich'in orijinal İngilizce metni ile Türkçe çevirisi arasında KÇO ve Tokun/Type metrikleri kullanılarak kavramsal yoğunluk ve metinsel karmaşıklık farklılıkları tespit edilebilir.

KAYNAKÇA

- Akyüz, E. (2019). İvan Illich'in okulsuz toplum modelinde bir iktidar aracı olarak okul [Yüksek lisans tezi, Isparta Bilim Üniversitesi]. <https://acikerisim.ibu.edu.tr/items/7a5e7e20-5fc4-4fd7-b5e8-8888b8e301cf>
- Bartlett, L. (2020). Education in a post-pandemic world: Lessons from Illich and deschooling. *Journal of Critical Pedagogy*, 11(2), 45–61.
- Bruno Jofré, M., & Zaldivar, P. (2012). Illich and the critique of institutional schooling: From metaphors to educational thought. *Studies in Philosophy and Education*, 31(2), 123–140.
- Can, A., & Ozan, B. (2024). Uluslararası Liderlikte Mükemmellik Arayışı Dergisi. <https://www.lmad.elayayincilik.com/wp-content/uploads/2024/06/2-Ivan-Illich-Okulsuz-Topluma-Dogru-mu.pdf>
- Freire, P. (2000). *Pedagogy of the oppressed* (30th anniversary ed.). Continuum.
- Goodman, P. (1964). *Compulsory mis-education*. Horizon Press.
- Gao, R., et al. (2023). Automatic assessment of text-based responses in higher education: A systematic review. *arXiv*.
- Illich, I. (2006). *Okulsuz toplum* (C. Öner, Çev.). Oda Yayınları. (Orijinal çalışma 1971).
- Holt, J. (1964). *How children fail*. Pitman Publishing.
- Kantarıcı Bingöl, M., & Aybar, H. (2021). Eğitimde öğrenme ağları ve özgürleştirici pedagojiler. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 45–62.
- Katz, A., Shakir, U., & Chambers, B. (2023). The utility of large language models & generative AI for education research. *arXiv*.
- Lamba, M., & Madhusudhan, M. (2024). Network text analysis. *ResearchGate*.
- MAXQDA. (2024). *MAXQDA 2024* [Bilgisayar yazılımı]. VERBI Software.
- McLaughlin, J. E., et al. (2022). An introduction to text analytics for educators. *PMC*.
- Nielbo, K. L. (2024). Quantitative text analysis (QTA). *Changeiskey.org*.
- Odacıoğlu, Z., & Barut, M. (2019). Metin madenciliği ve retorik stratejiler: Eğitim metinlerinde uygulamalar. *Journal of Educational Research*, 12(1), 77–95.
- Reimer, E. (1971). *School is dead: Alternatives in education*. Random House.
- Reid, J. W., et al. (2024). A scoping review of epistemic network analysis in education. *Springer*.

- Rodgers, T. S. (2017). Quantitative approaches to text analysis in education research. *Educational Researcher*, 46(6), 333–345.
- Saqr, M. (2022). Temporal networks in collaborative learning: A case study. *Wiley*.
- Tan, A. (2019). Modern eğitim eleştirisinde İvan Illich ve toplumsal güç ilişkileri. *Eğitim Bilimleri Dergisi*, 41(1), 55–72.
- Zaldívar, P. (2011). Ivan Illich’s educational thought and its methodological implications. *Educational Philosophy and Theory*, 43(9), 1015–1029.
- Zaldívar, P. (2012). Deschooling revisited: The impact of Illich on contemporary education. *Journal of Educational Change*, 13(3), 345–367.
- Zaldívar, P. (2015). Beyond the school: Illich and the critique of institutional education. *International Review of Education*, 61(2), 159–178.

DISCURSIVE AND THEMATIC ANALYSIS OF DESCHOOLING SOCIETY (IVAN ILLICH): A WORD FREQUENCY-BASED STUDY

EXTENDED ABSTRACT

INTRODUCTION

Ivan Illich's *Deschooling Society* (1971) stands as a foundational text in the critique of modern education. Illich portrays the school as a "mirror institution" (Illich, 1971/2006) that limits individual learning, reproduces social inequalities, and legitimizes mechanisms of control. The work is central to the deschooling tradition, paralleled by thinkers such as Paul Goodman (1964), John Holt (1964), and Everett Reimer (1971), who discussed the restrictive effects of formal schooling on individual development and societal equity. Illich's critique offers a unique approach with both pedagogical and social dimensions.

Illich's views have gained renewed relevance with the proliferation of digital and distance learning environments in recent years. Bartlett (2020) highlights that during the COVID-19 pandemic, the importance of non-school learning and alternative educational models increased, confirming the contemporary validity of Illich's thought. Conversely, scholars like Zaldívar (2011, 2012) and Bruno Jofré and Zaldívar (2012) have discussed the historical evolution and methodological deficiencies in the critique of institutional schooling, pointing to the scarcity of text-analysis based studies. Research in the Turkish context (Tan, 2019; Akyüz, 2019) also confirms the applicability of Illich's critique regarding power dynamics and social inequalities within the education system.

This study addresses the methodological gap in the literature by systematically examining the first two chapters of *Deschooling Society* using quantitative text analysis techniques. The aim is to reveal the conceptual density, discursive organization, and rhetorical strategies of the text through a data-driven approach. The analysis is designed to encompass both the institutional critique and the vision for alternative learning. This approach serves as a methodological exemplar for the systematic quantitative analysis of philosophical texts on education.

Theoretical Framework and Related Studies

The deschooling tradition is shaped by the contributions of thinkers who critique the institutional and social function of modern education systems, emphasizing individual learning and social equality (Zaldívar, 2012). Illich's text is organized around two key themes (Bruno Jofré & Zaldívar, 2012): Institutional Critique (using concepts like school, institution, and control) and the Alternative Learning Vision (using concepts like learning, freedom, and networks). This dual perspective reveals a systematic organization supported by solution-oriented rhetorical patterns.

Contemporary studies, particularly those related to the COVID-19 pandemic, show that Illich's ideas remain relevant as a reference point for evaluating flexible, network-based, and emancipatory learning models within modern educational ecosystems (Bartlett, 2020).

In terms of methodology, text mining and quantitative analyses are increasingly used in educational philosophy (Rodgers, 2017; Reid et al., 2024}. Nielbo (2024) emphasizes that these methods allow for systematic, transparent, and repeatable analysis. Analyzing Illich's text with quantitative and network-based methods holds the potential to bridge the methodological gap, complementing traditional text interpretations with quantitative and visualized data (Gao et al., 2023; Katz et al., 2023}.

METHODOLOGY

Research Design and Data Set

This study adopts an exploratory, digital humanities-based research design using quantitative text analytics and network-based discourse analysis. The main objective is to visualize the conceptual intensity, discursive organization, and structural relationships between concepts through quantitative outputs.

Data Set: The first two chapters of Deschooling Society ("The Institutional Illusion" and "Learning Webs"), comprising 7,842 words, 322 paragraphs, and 1,056 sentences, were analyzed.

Data Preparation and Analysis Techniques

The data was subjected to rigorous preprocessing (cleaning, stopword removal, lemmatization) and standardization. A 5-word window was set for the co-occurrence network analysis (Lamba & Madhusudhan, 2024).

The following analysis techniques were used:

Word Frequency and Conceptual Usage Density (CUD) Analysis: To determine the quantitative weight of core concepts and their relative semantic importance (CUD and Tokun/Type (T/T) ratios).

N-gram Analysis: Bigram and trigram analyses were used to capture significant expressive patterns and rhetorical strategies (e.g., "Okuldan Arındırılmış Bir").

Conceptual Co-occurrence Network Analysis: Concepts are modeled as nodes, and co-occurrence (within the 5-word window) as edges. Structural importance was measured using Centrality Metrics:

- **Degree:** Measures activity/direct connections.
- **Betweenness:** Measures the concept's bridge role between clusters.
- **Closeness:** Measures the diffusive potential (how quickly a concept reaches all others in the network).

Thematic Coding: A hybrid approach using manual coding (e.g., Institutional Critique, Positive Vision) and semi-automatic keyword-based coding was employed.

FINDINGS

Word Frequency and Conceptual Usage Density (CUD)

The total word count analyzed was 7,842. The most frequent key concepts were Okul (School) (45), Öğrenme (Learning) (38), Kurum (Institution) (32), Özgürlük (Freedom) (28), and Kontrol (Control) (25). These frequencies support both Illich's critical and solution-oriented arguments.

Concept	Thematic Category	Frequency (N)	CUD (N/7842)	Tokun/Type (T/T)
Okul (School)	Institutional Critique	45	0.0057	0.138
Öğrenme (Learning)	Positive Vision	38	0.0048	0.117
Kurum (Institution)	Institutional Critique	32	0.0041	0.101
Özgürlük (Freedom)	Positive Vision	28	0.0036	0.086

The high CUD values for School and Institution highlight the intensity of Illich's critical focus.

Conceptual Co-occurrence Network Centrality

The centrality metrics reveal the structural significance of the main concepts:

Concept	Degree Centrality	Betweenness Centrality	Closeness Centrality	Network Role
Okul (School)	0.85	0.78	0.91	Dominant, critical bridge, highly diffusive concept.
Öğrenme (Learning)	0.79	0.65	0.75	Central to the alternative vision; strong bridge connecting critique and solution.
Özgürlük (Freedom)	0.50	0.21	0.50	Primary component <i>within</i> the Learning cluster.

The extraordinarily high Closeness Centrality (0.91) for Okul (School) proves that this concept is the rapidly accessible and dominant node at the center of Illich's entire discourse. Öğrenme (Learning), with high Betweenness (0.65), acts as the primary connector between the institutional critique and the positive vision.

N-gram Analysis and Rhetorical Patterns

Trigram analysis reveals Illich's consistent argumentation patterns:

- "Okuldan arındırılmış bir" ("A Deschooled") (N=4) highlights the central solution.
- "Ne var ki" ("However,") (N=3) and "ama yine de" ("But Still") (N=3) represent frequent rhetorical transition phrases that maintain the critical flow and constantly challenge counter-arguments (Odacıoğlu & Barut, 2019}.

DISCUSSION

The Structural Depth of Institutional Critique

The quantitative results confirm the intense focus of Illich's critique, which targets not just pedagogical limits but structural and societal dimensions. The high frequencies of concepts like Tüketim (Consumption) and Kontrol (Control) reinforce the argument that school, through its hidden curriculum, converts individuals into hierarchical and dependent agents (Reimer, 1971). The high Closeness Centrality of Okul (School) demonstrates that the critical focal point is systematically and coherently distributed throughout the text, dominating the narrative flow.

Alternative Vision and the Bridge Role of Learning

The central position of Öğrenme (Learning) and Özgürlük (Freedom) confirms Illich's focus on the positive vision of non-institutional learning opportunities. The strong Betweenness Centrality of Learning shows its crucial bridge function, connecting the critical axis with the solution axis. In contrast, the lower Betweenness of Freedom suggests it operates as a primary component within the Learning cluster rather than an independent bridge, supporting the idea that Illich's proposed learning networks are structured around flexible, horizontal, and voluntary relationships (Kantarıcı Bingöl & Aybar, 2021).

Methodological Contribution

This research presents a powerful methodological example for analyzing educational philosophy texts. The combined use of frequency, CUD, T/T, and network centrality metrics allows for the visualization of structural and discursive relationships often overlooked by traditional qualitative readings (Rodgers, 2017; Reid et al., 2024). By measuring both the content and the structural importance of concepts, the analytical depth is significantly enhanced. This quantitative framework provides a transparent and reproducible foundation for future research in the philosophy of education.

CONCLUSION

This study has provided significant theoretical and methodological contributions to the educational philosophy literature by applying quantitative text analysis to the first two chapters of Ivan Illich's *Deschooling Society*. It structurally proves the Critique → Solution duality in Illich's discourse, moving beyond traditional qualitative interpretations.

- Diffusive Power of Critique: The fact that Okul (School) has the highest Closeness Centrality (0.91) proves that Illich's critical focus is not incidental but is a dominant node that rapidly permeates the entire narrative.
- Bridge Role of Learning: The strong Betweenness Centrality of Öğrenme (Learning) confirms its function as the critical bridge linking the negative concepts (School, Control) and the positive concepts (Freedom, Network), thereby ensuring the argumentative integrity of Illich's thesis.
- Rhetorical Consistency: The analysis of trigrams like "okuldan arındırılmış bir" validates that Illich's arguments are supported by a strong and consistent linguistic strategy designed to sustain the critical flow.

The primary methodological contribution is establishing a transparent, repeatable, and quantifiable framework for text analysis in the humanities. This approach allows for the measurement of the deep structural intensity and discursive power of classical texts.

Future research can build on this foundation by conducting comparative quantitative analysis with Illich's other works and those of his peers, employing LLM and embedding analysis for deeper semantic insights, and conducting translation analysis using CUD and T/T metrics to assess conceptual variations between the original and translated texts.